

عنوان مقاله:

تبیین تمثیل دوم (اصل علیت) در نقد عقل محض

محل انتشار:

دوفصلنامه حکمت اسرا، دوره 6، شماره 3 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

محمدهادی حاضری - کارشناس ارشد دانشگاه تهران پردیس فارابی

محمد محمدرضایی - مدیرگروه فلسفه دین دانشگاه تهران پردیس فارابی

خلاصه مقاله:

به فراخور مناقشات جریان عینی سازی مفهوم ذهنی علیت، توجه کانت به اصل علیت جلب شد؛ پرسشی که همواره در امتداد تردیدهای فیلسوفان دوره مدرن درباره دوگانگی نفس و بدن وجود داشته است. فیلسوفانی همچون هیوم، که یکی از تاثیرگذاران بر اندیشه کانت بود، مسیر علیت را در ذهن متوقف کردند تا خارج و وقایع بیرونی را از رابطه ضروری علی محروم کنند؛ اما کانت تلاش کرد اصل علیت را در واقعیت پدیداری پیاده کند و ضرورت برگشت ناپذیر توالی پدیدارها را با تمثیل تجربی اثبات کند. تمثیل تجربی، یعنی راهی که بدان، تصورات پدیدارها، که هرآینه رابطه متوالی و متعاقب متعلق تجربه ممکن اند، با قاعده ای کلی و ضروری، محکم و برگشت ناپذیر شوند. کانت باتوجه به صورت ادراک زمان، که امکان پدیداری اشیا بر آن متکی است، و پر بودن زمان، یعنی عدم امکان حصول پدیدار بدون سبقت پدیدار پیشین، علیت را قاعده ای ساخت که این رابطه را خلل ناپذیر کند.

کلمات کلیدی:

زمان، پدیدار، قاعده، اصل علیت، برگشت ناپذیری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1395820>

